

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2016. év november hó 23. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

V É G Z É S T

Az orgazdaság büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.956/2015/4. számú ítéletét a II. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Monori Járásbíróság a 2015. június 15. napján kihirdetett 12.B.390/2013/42. számú ítéletével Az I.r. vádlottat orgazdaság büntette (Btk.379.§.(1) bekezdés c/ pont (3) bekezdés) miatt 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

Rendelkezett az így kiszabott 300.000 Ft meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre átváltoztatásáról és pénzbüntetésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, mellyel 179 napi tételt lerovottnak tekintett.

A II.r. vádlottat 2 rb. önbíráskodás büntette (Btk.368.§.(1)(2) bekezdés b/ pont) és csalás büntette (Btk.373.§.(1)(3) bekezdés a/ pont) miatt - halmazati büntetésül - 2 év börtönre ítélte, melynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította és kimondta azt is, hogy - a büntetés végrehajtása esetén - a vádlott a büntetés 2/3 részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A III.r. vádlottat bűnsegédként elkövetett orgazdaság büntette (Btk.379.§.(1) bekezdés c/ pont (3) bekezdés) miatt 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

Rendelkezett az így kiszabott 200.000 Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre átváltoztatásáról.

Döntött a bűnjelek további sorsáról is.

Az elsőfokú bíróság ítélete az I.r. és a III.r. vádlottak tekintetében 2015. június 18. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II.r. vádlott tekintetében az ügyész jelentett be fellebbezést a büntetés súlyosítása érdekében.

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2015. december 4. napján kihirdetett 3.Bf.956/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta és e vádlottat az ellene csalás büntette (1978. évi IV. törvény 318.§.(1)(4) bekezdés a/ pont) miatt emelt vád alól felmentette.

A kiszabott szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 2 évre súlyosította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a II.r. vádlott tekintetében helybenhagyta. Rögzítette a vádlott személyi igazolványának számát.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a II.r. vádlott terhére a részfelmentés miatt a bűnösség megállapítása és a büntetés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést.

A Pest Megyei Főügyészség a Bf.1781/2015/3. számú írásbeli fellebbezésének indokolásában azt fejtette ki, hogy nem osztja a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy a II.r. vádlott által átvett összeg „sikerdíjként” lenne szemlélhető, mivel figyelmen kívül hagyja, hogy ilyenben a sértett és a II.r. vádlott nem állapodott meg. A sértett azt hihette, hogy a II.r. vádlott az általa átvett összeget az orgazda felé továbbítja, fel sem merült a részéről, hogy a sikeres akció ellenében, még ezen felül fizetnie kellene a II.r. vádlottnak, aki így - tudomása szerint - ellenérték nélkül nyújtott segítséget a gépkocsi visszaszerzéséhez.

Ugyanakkor a II.r. vádlott nem hihette, hogy a sértett akkor is átadja a pénzt, ha a gépkocsi visszaszerzése enélkül is sikerrel jár.

A sértettet tehát a II.r. vádlott megtevesztő tartalmú közlése készítette a pénz átadására, abban a tudatban adta át a pénzt, hogy ennek hiányában nincs kilátása arra, hogy kárát legalább részben csökkentse.

Tehát a II.r. vádlott olyan pénzösszeget szerzett meg a sértettől, amelyet az, amennyiben a valós helyzettel - hogy a gépkocsi visszakapása már elintézett dolog - tisztában van, nyilvánvalóan nem adott volna át neki.

Indítványozta a II.r. vádlott csalásban való bűnösnek kimondását, a büntetése tartamának felemelését, a felfüggesztés mellőzését és a bűncselekmény elkövetése révén szerzett vagyona vagyonelkobzás alkalmazását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.164/2016/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az általa pontosított tényállásból - a csalás büntette kivételével - okszerűen következtetett a II.r. vádlott bűnösségére. Tévedett azonban, amikor a II.r. vádlottat az ellene csalás büntette miatt emelt vád alól felmentette. Figyelmen kívül hagyta, hogy a II.r. vádlott és a sértett között semmilyen díjazásban történő megállapodás nem jött létre, még ráutaló magatartásként sem.

Kétségtelen, hogy a sértett számára az átadott 600.000 Ft sorsa már közömbös lehetett. Azonban a pénznek a kívánt cél elérése érdekében való kifizetésére irányuló kényszerhelyzet ekkor már nem állt fenn, ugyanis az I.r. és a III.r. vádlottak a II.r. vádlott késsel történt fenyegetése hatására indultak el a gépkocsi fellelési helyére és semmilyen összeget - így a 600.000 Ft-ot sem - nem kértek/követeltek a sértettől. A pénzt és annak konkrét összegét a II.r. vádlott találta ki és kérte el a sértettől.

Mindezekből pedig az következik, hogy a II.r. vádlott olyan pénzösszeget szerzett meg a sértettől, amelyet az, amennyiben a valós helyzettel tisztában van - vagyis azzal, hogy a gépkocsi visszaadás már eldöntött tény volt az I. és III.r. vádlottak részéről - nem adott volna át neki.

Mindezekre figyelemmel kétséget kizáróan megállapíthatónak látta, hogy a II.r. vádlott elkövette a terhére rótt csalás büntettét.

A többlet bűncselekményre és a többszörös halmazatra figyelemmel a büntetés súlyosítását látta indokoltnak.

Indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.956/2015/4. számú ítéletét nyilvános ülésen bírálja felül, azt a Be.398.§.(1) bekezdése alapján változtassa meg és mondja ki bűnösnek a II.r. vádlottat további csalás büntetében (Btk.373.§.(1)(3) bekezdés b/ pont), tiltsa el a Btk.61.§. alapján a közügyek gyakorlásától, mellőzze a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését, állapítsa meg, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra (Btk.38.§.(2) bekezdés a/ pont). Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét a Be.397.§. alapján hagyja helyben.

A harmadfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az írásbeli átiratával jórészt egyezően szólalt fel, de a II.r. vádlottal szemben vagyoneklobzás alkalmazására is indítványt tett.

A védő a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint megalapozott döntést hozott a másodfokú bíróság, amikor a II.r. vádlottat a csalás büntetének vádja alól felmentette. A döntést kellően meg is indokolta.

Nem osztotta a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség vádlotti felelősség kapcsán kifejtett érveit, és a büntetés súlyosítását sem látta indokoltnak. Ez utóbbi körben arra hivatkozott, hogy a cselekmény óta 5 év telt el, a II.r. vádlott ellen újabb büntetőeljárás azóta nem indult.

Az ügyészi fellebbezés nem alapos.

Az ügyészi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be.387.§.(1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt a II.r. vádlottat érintően bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróságok a perrendi szabályokat betartották.

Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte.

Az elsőfokú bíróság túlnyomó részt helyes tényállást állapított meg, amelyet a másodfokú bíróság a Be.352.§.(1) bekezdés a/ pontja alapján helytállóan egészített ki.

A harmadfokú bíróság e tényállás további kiegészítését látta indokoltnak a II.r. vádlott előélete körében a Be.388.§.(2) bekezdése alapján az alábbiak szerint:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. június 10. napján jogerőre emelkedett 22.B.VIII.11.118/2013/37. számú ítéletével - a Monori Járásbíróság 15.B.643/2009/31. számú ítéletével alkalmazott próbára bocsátást is megszüntetve - garázdaság büntette miatt 1 év 2 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönre ítélte. A cselekmény elkövetési ideje 2009. augusztus 7. napja volt.

Az így kiegészített tényállás már minden szempontból megalapozott, így a Be.388.§.(1) bekezdése értelmében irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékot, milyen körben, miért fogadott el, melyiket, milyen okból vetett el.

Részletesen elemezte a II.r. vádlott többször módosított vallomásait és nem tévedett, amikor a tényállást elsődlegesen az I.r. és a III.r. vádlottak beismerő vallomására, a tanúl és a sértett vallomására alapozta.

Ezt a bizonyíték értékelést a másodfokú bíróság is lényegében helytállónak találta és maga is eleget tett indokolási kötelezettségének abban a körben, amelyben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a II.r. vádlott bűnösségére az önbíráskodás büntette tekintetében és annak rendbeliségét is helyesen állapította meg 2 rb-ként, mivel az I.r. vádlottra célzott késes fenyegetés a II.r. vádlott részéről az I.r. vádlott társaságában lévő a III.r. vádlottra is akaratot hajlító hatást eredményezett.

A csalás büntette vonatkozásában a harmadfokú bíróság a másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék felmentő rendelkezésével és annak jogi indokaival értett egyet.

A sértett nyomozati és tárgyalási vallomásai alapján helytállónan állapította meg a másodfokú bíróság mérlegelési jogkörében, hogy a sértett nem a megtévesztés hatására tett vagyoni jogi rendelkezést, mert az átadott pénzüsszeget már korábban is e célra szánta, és kára sem keletkezett.

A kérdést akként is meg lehet közelíteni, hogy vajon a sértett kizárólag a II.r. vádlott megtévesztésére tekintettel adta-e át a pénzüsszeget, vagy pedig azt akkor is átadta volna a II.r. vádlottnak, ha elmondja neki, hogy a gépkocsit végül is fenyegetéssel szerezte vissza és a 600.000 Ft-ot a sikeres közreműködésért kéri. A sértett vallomásai alapján erre a kérdésre az utóbb megfogalmazott válasz adható. Így tehát nem kizárólag a II.r. vádlott magatartása volt az, ami alapján részére a sértett a pénzüsszeget kifizette, azt egyébként is megtette volna.

Így - szemben az ügyészi érveléssel - megalapozott volt a Be.6.§.(3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel bűncselekmény (tényállási elem) hiányában a II.r. vádlott felmentése.

Pusztán csak megjegyzi a harmadfokú bíróság, hogy maga az ügyészség is bizonytalan jogi álláspontot foglalt el a családi cselekmény megítélése kérdésében, hiszen az elsőfokú bíróság előtt tárgyaló ügyész a II.r. vádlott felmentésére tett indítványt e cselekmény kapcsán, a másodfokon eljáró ügyész mindhárom vádlottra hatályon kívül helyezést indítványozott, míg a harmadfokú eljárásban az ügyészség a II.r. vádlott bűnösségének megállapítására tett indítványt.

Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel és értékelte a II.r. vádlott vonatkozásában a büntetés kiszabása során figyelembe vehető bűnösségi körülményeket, melyeket a másodfokú bíróság csak részben helytállónan pontosított.

Az nem tekinthető enyhítő körülménynek, hogy a vádlott bűnössége csak 2 bűncselekményben volt megállapítható. Helyesen a halmazat súlyosítókénti értékelését kellett volna mellőzni.

További súlyosító körülményként kell viszont figyelembe venni, hogy a II.r. vádlott az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás (lásd harmadfokú tényállás-kiegészítés) hatálya alatt követte el a jelen eljárásban elbírált bűncselekményeket.

Az így kiegészített bűnösségi körülmények alapján a II.r. vádlottal szemben kiszabott büntetés szükséges, de egyben elegendő is a büntetési célok eléréséhez, az egyéni és általános megelőzés érvényre juttatásához, az arányban áll az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyával, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességgel.

A büntetés súlyosítására a harmadfokú bíróság okot nem látott, így az ügyészség ezt célzó fellebbezése is alaptalan.

Törvényesen került sor egyébként a másodfokú bíróság részéről a felfüggesztés próbaidejének felemelésére, mert annak meghatározása az elsőfokú bíróság által a Btk.85.§.(2) bekezdésében foglaltakkal ellentétben történt, hiszen a próbaidő a kiszabott szabadságvesztésnél rövidebb nem lehet.

A harmadfokú bíróság a járulékos kérdésekben hozott döntéseket törvényesnek találta.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.956/2015/4. számú ítéletét a Be. 397.§. alapján helybenhagyta.

Budapest, 2016. november 23.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

. Magócsi István sk.
előadó bíró

Csiszárné dr. Kertész Andrea sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.956/2015/4. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.93/2016/10. számú végzése folytán a II.r. vádlott vonatkozásában 2016. november 23. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2016. november 23.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő